

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Startstöd till unga jordbrukare 2023

Maria Swanljung

NTM-centralen i Österbotten 21.3.2023

Vem kan få startstöd?

- Sökanden minst 18 år och högst 40 år vid ansökningstidpunkten
- Första etableringen som ansvarig jordbruksföretagare
- Tillräcklig yrkeskunskap
- Företagarinkomsten från jordbruksföretaget
 - minst **25 000 euro**
 - 40.000 euro i understöd + högst 250 000 euro i räntestödslån
 - minst **15 000 euro**
 - 10.000 euro i understöd + högst 170 000 euro i räntestödslån

Ansökan om startstöd

- Startstöd skall sökas inom två år från etableringen (men sök gärna före etableringen)
- Ansökan görs i elektroniska systemet Hyrrä
- Startstöd får sökas kontinuerligt, besluten görs i omgångar
 - År 2023: 3.4-10.5, 11.5-15.8, 16.8-15.10
 - 2024-2027: 16.10-15.1, 16.1-15.3, 16.3-15.8, 16.8-15.10
 - beslut inom ca. två månader från urvalsomgångens sista datum
 - alla ansökningar genomgår en urvalsprocess

Bild: Martina Motzbäuchel

Första etableringen

- Varför behövs en exakt etableringstidpunkt?
 - bestämmelserna kräver att startstöd beviljas för en första etablering
 - för vissa investeringsstöd kan man få högre stöd om det gått mindre än sju år från etableringen och man är högst 40 år
- Sökanden uppnår enligt affärsplanen en årlig företagarinkomst från jordbruket som uppgår till **minst 12 000 euro**.
- Etableringstidpunkten avgörs på basis av tidpunkten då sökanden som **huvudansvarig** jordbruksföretagare har undertecknat ett överlåtelseavtal eller ett arrendekontrakt
- **Båda** kriterierna skall uppfyllas!

Ansvarig jordbruksföretagare

- Sökanden skall ha **huvudansvaret** för verksamheten:
 - sökanden är ett samfund (Ab, Öb, Kb, andelslag); Bestämmanderätten i samfundet skall innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.
 - Beskattningssammanslutning; den som söker startstöd skall ta över en så stor del av företaget att den uppfyller kravet på företagarkinkomst samt vara huvudansvarig för verksamheten (skall framkomma text ur bolagsavtalet).

Bild: Jyrki Vesa

Tillräcklig yrkeskunskap

- En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds.
- Examen på minst andra stadiet i naturbruk, om examen är ändamålsenlig med tanke på den företagsverksamhet som stödet gäller ELLER
- Minst tre års praktisk erfarenhet av jordbruk samt utöver den sådan utbildning som är ändamålsenlig med tanke på den företagsverksamhet som stödet gäller och vars omfattning motsvarar minst 20 studieveckor eller 30 studiepoäng eller en utbildning vars omfattning motsvarar ett motsvarande antal kompetenspoäng, och av vilka minst 10 studieveckor eller 15 studiepoäng eller en motsvarande andel kompetenspoäng är studier i ekonomi.

Tillräcklig yrkeskunskap

- Om två eller flera fysiska personer tillsammans söker startstöd, anses det att kravet på yrkesskicklighet uppfylls om var och en av de sökande har sådan praktisk erfarenhet som avses ovan och minst hälften av de sökande har tillräcklig utbildning
- Man har **36 månader** på sig att skaffa tillräcklig yrkeskunskap från det datum då stödet beviljas

Företagarinkomsten från jordbruket

- Sökanden skall utifrån affärsplanen senast under det tredje kalenderåret efter att stödet beviljades uppnå en årlig företagarinkomst från jordbruket på minst **25 000 euro** (högre startstödet) eller **15 000 euro** (lägre startstödet).
- Företagarinkomsterna från jordbruket räknas ut genom att de rörliga och fasta kostnader, avskrivningar och räntor på skulder som hänför sig till jordbruket dras av från intäkterna från jordbruket.

Företagarinkomsten från jordbruket

- Flera sökande: varje sökandes del av jordbruket skall uppfylla kravet på företagarinkomst. Startstödet multipliceras med antalet sökande som uppfyller kraven för stöd.
- Om stödet beviljas gemensamt åt makar och sambor räcker det att deras gemensamma företagarinkomst uppfyller minimikravet och endast ett startstöd beviljas
- Ab, Kb, Öb, andelslag: Samfund beviljas ett startstöd

Vissa förutsättningar för beviljandet

- Om den som ansöker om startstöd är en fysisk person, beviljas inte stöd om hen i egenskap av näringsidkare eller på basis av delägarskap eller medlemskap i en sammanslutning redan tidigare har beviljats startstöd.
- Om den som ansöker om startstöd är en sammanslutning, beviljas inte stöd om en delägare eller en medlem som utövar bestämmande inflytande i sammanslutningen redan tidigare har beviljats startstöd.
- Den rätt till stöd som följer av ett stödbeslut får överföras till en sammanslutning som bildats för att fortsätta bedriva den verksamhet som stöds och där den fysiska person som beviljats stödet utövar bestämmande inflytande.

Affärsplan

- En förutsättning för beviljande av startstöd är att sökanden lägger fram en plan för företagsverksamheten (*affärsplan*).
- Affärsplanen ska innefatta uppgifter om:
 - Sökanden och det företag som etableras
 - Sökandens yrkesskicklighet
 - Företagets nuvarande resurser
 - Gårdens utvecklingsåtgärder
 - **Målsättningar (enbart att göra en generationsväxling räknas inte som målsättning)**
 - **Konkreta utvecklingsåtgärder, hur målsättningarna skall nås**
 - Ekonomiplaner och grunderna för dem
 - Sökandens åsikt om varför just den sökandes ansökan skall väljas

Affärsplanen kan finansieras via rådgivningsstödet (Råd 2030)

Bild Yrjö Tuunanen

Affärsplan

- Åtgärderna i affärsplanen är bindande
- För att få ut andra raten av startstödet understöd skall utvecklingsåtgärderna vara genomförda

Startstödet belopp

(nivå 1)

- **Företagarinkomsten minst 25 000 euro.**
 - *40 000 euro i form av direkt understöd*
 - *högst 250 000 euro i räntestödslån och högst 80 % av godkända kostnader*
 - *högst 40 000 euro i form av räntestöd och överlåtelseskattefrihet, varav högst 35 000 euro i räntestöd.*
 - *totala stödet högst 80 000 euro*

Startstödet belopp

(nivå 2)

- **minst 15 000 euro.**
 - *10 000 euro i form av direkt understöd*
 - *högst 170 000 euro som räntestödslån och högst 80 % av godkända kostnader*
 - *högst 20 000 euro i form av räntestöd och överlåtelseskattefrihet, varav högst 15 000 euro som räntestöd*
 - *totala stödet högst 30 000 euro*

Statsborgen

- Statsborgen kan beviljas för ett lån som ingår i startstödet. Maximibeloppet för statsborgen som startstöd kan vara 800 000 euro. Statsborgen kan beviljas för högst 80 procent av lånets belopp under hela lånetiden.

Urvalskriterier

Om ansökan gäller startstöd till en ung jordbrukare ska man när man väljer vilka åtgärder som stöds beakta

- 1) de ekonomiska förutsättningarna för företagsverksamheten,
- 2) gårdens produktionsförutsättningar,
- 3) gårdens uppgivna utvecklingsinsatser och verksamhetens hållbarhet.

Godtagbara kostnader vid beviljande av räntestödslån

Räntestöd kan beviljas för lån som används för följande behövliga kostnader vid etablering av jordbruk:

- 1) anskaffningspriset för en eller flera gårdsbruksenheter eller en del av en gårdsbruksenhet,
- 2) det inlösningspris för en gårdsbruksenhet eller en del av den som är en följd av avvittring och arvskifte och gäller en gårdsbruksenhet som förblir i sökandens ägo,
- 3) den utjämning som orsakas av en gårdsbruksenhet som vid avvittring förblir i sökandens ägo,
- 4) den utfyllnad av laglotten som orsakas av en gårdsbruksenhet eller en del av den som testamenterats till sökanden,

Godtagbara kostnader vid beviljande av räntestödslån

5) anskaffningspriset för jordbruksmaskiner eller jordbruksanordningar som skaffats i samband med förvärvet av gårdsbruksenheten eller som skaffas inom ett år från stödbeslutet

6) anskaffningspriset för produktionsdjur som skaffats i samband med förvärvet av gårdsbruksenheten eller som skaffas inom ett år från stödbeslutet.

Till godtagbara kostnader räknas vederlag för värdet av den anskaffade egendom som använts för jord- eller skogsbruk samt gårdens bostadshus.

Räntestödslån beviljas inte

- för en sådan del av anskaffningskostnaderna (tex en byggnad) för vilken beviljats räntestödslån och lånet förs över på övertagaren. NTM-centralen skall godkänna överföringen av lånet

Utbetalning av stödet

- Obs! *Läs noggrant igenom stödbeslutet*, där står detaljerat hur utbetalningen av stödet går till och vilka krav som ställs för att få ut stödet!
- Understödsdelen av startstödet betalas i två lika stora poster, ansökan om utbetalning görs i Hyrrä.
- En förutsättning för utbetalning av den andra posten av understödet är att affärsplanen genomförts.
- Om räntestödslån har beviljats för förvärv av fast egendom, får lån i anslutning till startstöd lyftas, om vederlaget i sin helhet betalas senast när den sista posten av lånet lyfts.

Bild: Studio Tomi Aho

Befrielse från överlåtelseskatt

- Stödtagaren befrias från överlåtelseskatt då hen beviljas räntestödslån för köp av fastighet
- Överlåtelseskattens andel avdras först från räntestödet, dock så att 2000 euro kvarstår, varefter resten av avdraget görs från bidraget.
- NTM-centralen skriver *på ansökan* ut ett utlåtande om befrielse från överlåtelseskatt. Till den fritt formulerade ansökan bifogas skuldebrevet för räntestödslånet.

Observera!

- Stödtagaren ska utan dröjsmål underrätta närings-, trafik- och miljöcentralen om förändringar i stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd.
- Den företagsverksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt **innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd** i form av understöd och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts.

Mera info: www.ruokavirasto.fi/sv/

Beställ vårt nyhetsbrev på:

www.ntm-centralen.fi/osterbotten

Vi finns på Facebook också!

<https://www.facebook.com/pohjanmaanelykeskus/>

Och på Instagram: pohjanmaanely

Tack för uppmärksamheten!

Maria Swanljung

maria.swanljung@ntm-centralen.fi

Tfn 0295 028633